

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE I GMINIE
TRZEMESZNO
na lata 2009-2014**

ZA ROK 2012

Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest obligatoryjnym zadaniem własnym gminy. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2014 została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej Trzemeszno nr XL230/2008 z dnia 30.12.2008 roku. Jest dokumentem określającym priorytety w działaniach gminy w zakresie polityki społecznej. Pomaga w umocowaniu prawnym konkretnych działań. Głównym powodem opracowania Strategii była konieczność określenia polityki społecznej Miasta i Gminy Trzemeszno oraz misji, jej celów i kierunków działania na najbliższe lata, pozwalających na budowanie w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy, tak by dać im możliwość i gwarancje zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych ludzi i grup. Dla bezpieczeństwa socjalnego wymagane jest, bowiem stworzenie takiego systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających się warunków społecznych.

Do realizacji strategii (zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej) zobowiązane zostały następujące podmioty:

- Parafialny Zespół CARITAS;
- ZHP Harcerski Krąg Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej;
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Trzemesznie;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Trzemeszno;
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Terenowe Trzemeszno;
- Stowarzyszenie Centrum Rehabilitacyjno – Kulturalne „PROMYK” w Gnieźnie Oddz. w Trzemesznie;
- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Razem”;
- Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno;

- Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Miejsko – Gminny Trzemeszno;
- Trzemeszeński Klub Abstynencki;
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Trzemeszno;
- Trzemeszeński Ludowy Klub Sportowy „Zjednoczeni”;
- Trzemeszeńskie Towarzystwo Sportowe;
- Międzyszkolny Klub Sportowy;
- Burmistrz Miasta i Gminy Trzemeszno;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Kuratorzy Sądowi;
- Straż Pożarna;
- Organizacje użyteczności publicznej;
- Kościoły parafialne;
- UKS Samuraj

W strategii zostało wyodrębnione siedem obszarów strategicznych, takich jak:

1. Ubóstwo
2. Bezrobocie
3. Bezdomność
4. Niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba
5. Ludzie starsi
6. Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych
7. Przemoc w rodzinie

8. Uzależnienia:

- a) Alkoholizm
- b) Narkomania

W strategii zostały wyodrębnione następujące cele:

1. Cel strategiczny:

Zagwarantowanie rodzinom prawidłowych warunków funkcjonowania, wsparcie w zapewnieniu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, pomoc w zapobieganiu lub wychodzeniu z wszelkich patologii.

2. Cel strategiczny:

Koordinacja działań wszystkich instytucji związanych z działalnością społeczną w celu maksymalnego wykorzystania form, metod i środków rozwiązywania problemów społecznych.

3. Cel strategiczny:

Ograniczenie problemu alkoholizmu i narkomanii oraz łagodzenie negatywnych skutków tych zjawisk.

4. Cel strategiczny:

Poprawa jakości życia ludzi starszych i niepełnosprawnych poprzez rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia

5. Cel strategiczny:

Aktywna forma przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania jego skutków.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swych statutowych działań oraz własnych możliwości kontynuował rozpoznawanie oraz systematycznie udzielał pomocy w przezwyciężaniu trudności rodzinom, które nie były w stanie same ich pokonać. W zakresie tworzenia i wzmacniania rozwiązań służących niwelowaniu krytycznych sytuacji związanych z funkcjonowaniem rodziny stale realizowana jest praca socjalna.

W ramach realizacji celów strategicznych OPS podjął następujące działania:

1. Pomoc w postaci rehabilitacji społecznej, ruchowej i umysłowej osób niepełnosprawnych intelektualnie tj. postępowanie wspierająco-rehabilitacyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczył Środowiskowy Dom Samopomocy dla 43 osób. Uczestnicy mają, w zależności od potrzeb indywidualnie dobierane formy i zakres terapii. ŚDS oferuje szeroki katalog imprez integracyjnych procentujących wzrostem, społecznego zainteresowania problemami osób niepełnosprawnych.
2. Tradycyjnie już od kilku lat pracownicy Ośrodka organizują spotkanie wigilijne dla osób samotnych i osamotnionych. W tym roku na takie spotkanie zostało zaproszonych 16 osób. Spotkanie zorganizowano wspólnie ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Trzemesznie.
3. Ochrona bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców Gminy Trzemeszno (w tym także osób niepełnosprawnych) realizowana jest także poprzez: zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne na zakup leków i pokrycie kosztów leczenia, zasiłki celowe i celowe specjalne na opał, pracę socjalną ukierunkowaną na poprawę warunków mieszkaniowych
4. Zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Ośrodek kontynuował działania w zakresie zjawiska nieożywienia dzieci i młodzieży, poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych, niepełnosprawnych, bezrobotnych i uzależnionych. Pomoc ta realizowana w ramach programu kierowana była do osób i rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego. Najbardziej

powszechną formą tej pomocy były świadczenia rzeczowe: bony żywnościowe, posiłki realizowane w szkołach, przedszkolach oraz dla osób dorosłych. Z posiłków skorzystało 197 osób, w tym 171 to uczniowie szkół.

5. Dystrybucją żywności z Unii Europejskiej na terenie Trzemeszna zajmuje się miejscowy zespół parafialny „Caritas”.
6. Od 2008 roku Ośrodek nasz aplikuje o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu systemowego: Program wyrównawczo edukacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta i gminy Trzemeszno Job gatew@y. Projekt skierowany jest do osób w wieku 15-20 lat, uczących się, które dopiero mają wejść na rynek pracy. Łącznie w latach 2008-2012 z zajęć i szkoleń skorzystało 74 osoby. Działania projektowe obejmowały:
 - zawarcie kontraktów socjalnych
 - indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem
 - indywidualne i grupowe spotkania z doradcą zawodowym
 - kurs z języka angielskiego
 - szkolenie z informatyki
 - kurs szybkiego czytania i technik uczenia się
7. W roku 2012 Ośrodek Pomocy Społecznej nadal współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie na podstawie porozumienia podpisanego w roku 2011. Porozumienie obejmuje współpracę między OPS w Trzemesznie a PUP w Gnieźnie w zakresie:
 - a) upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowania zawodowego dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
 - b) realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych organizowanych przez OPS w Trzemesznie dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w PUP w Gnieźnie,
 - c) kierowania osób bezrobotnych do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub

- uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
- d) zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych będących klientami OPS w Trzemesznie.
8. OPS nadal korzysta z programu SEPI. SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna) ułatwia on klientom i instytucjom błyskawiczną wymianę informacji na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego, i jednocześnie pozwala na zainicjowanie kontaktu z urzędem bez konieczności wizyty. Zastosowanie tego systemu wpłynęło znacząco na jakość świadczonych usług przez administrację.
9. W celu podnoszenia jakości usług, doskonalenia umiejętności zawodowych oraz wzbogacania wiedzy, pracownicy OPS uczestniczą w wielu szkoleniach zewnętrznych, w tym finansowanych ze środków EFS.
10. W roku 2012 r. nadal funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej. Posiedzenia zespołu odbywają się średnio raz na trzy miesiące. W skład zespołu zostali powołani przedstawiciele:
- a) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
 - b) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - c) policji;
 - d) oświaty;
 - e) ochrony zdrowia;
 - f) organizacji pozarządowych.
 - g) kuratorzy sądowi
11. Trudnymi sprawami dotyczącymi sytuacji rodzin, zajął się Zespół Interdyscyplinarny między innymi w zakresie niebieskiej karty. Zostały podjęte działania zmierzające do poprawy warunków życia i funkcjonowania rodzin dotkniętych przemocą.
12. W ramach wsparcia dla osób starszych i potrzebujących pomocy drugiej osoby, Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie zapewnia pomoc w formie usług opiekuńczych. W roku 2012 z usług tych korzystało 31 osób.

13. Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje ze Świetlicą Socjoterapeutyczną oraz Parafialnym Zespołem Caritas w celu pomocy osobom potrzebującym.
14. OPS współpracuje także z Domem Dziecka oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Trzemesznie. Pomoc skierowana jest przede wszystkim do samotnych matek z dziećmi.
15. Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie art. 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ponosi wydatki związane z opieką i wychowaniem dzieci w rodzinach zastępczych oraz w domach dziecka. W roku 2012 w rodzinach zastępczych zostało umieszczonych 3 dzieci, natomiast w domach dziecka 6 dzieci.
16. Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał Asystenta Rodziny, który podczas swojej pracy wykonywał obowiązki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W danym okresie pomocą Asystenta Rodziny objęto 15 rodzin. Środki na wynagrodzenie Asystenta Rodziny pozyskano w ramach konkursu ze źródeł zewnętrznych.
17. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie na podstawie art.17 ustawy z dnia 23 listopada 2003 r. wypłaca świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Na dzień 31 grudnia 2012 roku liczba osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 150, w tym 60 to świadczenia na dzieci, a pozostałe 90 na osoby dorosłe.
18. W ramach świadczeń wypłacanych w zakresie świadczeń rodzinnych w 2012 roku skorzystało:
 - a) Ze świadczeń rodzinnych – 1047 rodzin
 - b) Z „becikowego” – 186 rodzin
 - c) Z zasiłków pielęgnacyjnych – 463 osób

d) Z funduszu alimentacyjnego – 86 rodzin

19. W ramach pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu z usług specjalisty psychoterapii uzależnień skorzystało w 2012 roku 132 osoby z czego: 98 osób uzależnionych od alkoholu, 4 osoby uzależnione od narkotyków, 30 osób współuzależnionych od alkoholu i ofiary przemocy domowej
20. W ramach obchodów Dnia Trzeźwości – w dniu 22.04.2012 r. zorganizowana została V Sztafeta Trzeźwościowa Powiatu Gnieźnieńskiego
21. W roku 2012 gmina Trzemeszno po raz kolejny przystąpiła do 12. edycji ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚL”, tj. realizowanej od 2002 roku ogólnopolskiej akcji podejmującej problem profilaktyki uzależnień.
22. W ramach Kampanii „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚL” – w dniu 27.04.2012 r. o godz. 12.00 - odbył się w Hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Trzemesznie koncert „Misja prawdziwej wolności o charakterze profilaktycznym zespołu Royal Rap. Program ten był adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. O godz. 18.00 natomiast odbiorcami koncertu byli wszyscy mieszkańcy miasta i gminy Trzemeszno. Spotkania promowały życie wolne od nałogów; ich uczestnikom rozdano ponadto gadżety profilaktyczne, tj. smycze z logo kampanii ZTU.
23. W Zespole Szkół w Trzemżalu w dniu 01.06.2012 r. odbył się Szkolny Dzień Profilaktyki pod hasłem „Zachowaj Trzeźwy Umysł” połączony z Dniem Dziecka i Szkolnego Tygodnia Sportowego, który stanowił zwieńczenie Szkolnego Tygodnia Profilaktyki.
24. W dniach 02.07. – 04.07.2012 r. zorganizowany został dla uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Trzemesznie biwak sportowo – rekreacyjny (ośrodek wypoczynkowy JUTRZENKA w Gołąbkach). Podczas biwaku przeprowadzone zostały zajęcia prozdrowotne; doskonalono również nową formę aktywności ruchowej – Nordic Walking. Przeprowadzone zostały też treningi w zakresie higieny rozkładu dnia,

spędzania wolnego czasu, zasad prawidłowego odżywiania się oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

25. W okresie Od 11 – 18.08.2012 r. Międzyszkolny Klub Sportowy w Trzemesznie zorganizował obóz sportowo – wypoczynkowy w Ośrodku „ROMA” w Lebie – Nowęcín dla 2 drużyn piłkarskich (dzieci w wieku 9 –13). Uczestnicy obozu to dzieci systematycznie uczestniczące w treningach, turniejach piłkarskich i meczach ligowych, które przynoszą im wiele satysfakcji z włożonego wysiłku, poczucie sukcesu, wpływają na prawidłowy rozwój i zachęcają do dalszej pracy. Zajęcia sportowe i wspólne wyjazdy integrują dzieci wywodzące się z różnych środowisk. Część z tych dzieci pochodzi z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, przemocą bezrobociem i nieporadnością życiową.
26. W dniu 18 września 2012 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Trzemesznie odbyły się szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Trzemeszno oraz dla osób odpowiedzialnych za kontrolę tych punktów. Spotkanie miało na celu dostarczenie wiedzy z obszaru profilaktyki uzależnień, zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz umiejętności związanych z asertywnym odmawianiem sprzedaży alkoholu nieletnim.
27. W dniu 12 listopada 2012 r. młodzież ze szkół gimnazjalnych z terenu miasta i gminy Trzemeszno była odbiorcą koncertu z zakresu profilaktyki uzależnień „*Życie i miłość*”. Autorem recitalu był Janusz Waściński - gitarzysta, wokalista, autor tekstów; laureat organizowanego przez Radio Merkury Poznań i Głos Wielkopolski konkursu „Przebojem na antenę” (2011) a także uczestnik licznych imprez muzycznych. Od 12 lat trzeźwy alkoholik.
28. Zorganizowano warsztaty dla młodzieży gimnazjalnej (Gim. Trzemeszno) z zakresu profilaktyki uzależnień.
29. W dniu 17 grudnia 2012 r. w Restauracji „Czeremcha” - na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzemesznie – zorganizowane zostały 2 szkolenia z zakresu problematyki uzależnień, tj.: - „Lokalny system rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów

narkomanii”, w którym udział wzięło 5 członków GKRPA, 6 pracowników socjalnych oraz asystent rodziny - „Zadania pracowników oświaty w zakresie profilaktyki problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi”, w tym:

- rodzaje środków psychoaktywnych i ich działanie;
- mechanizmy uzależnienia;
- możliwości niesienia pomocy osobom uwikłanym w problemy uzależnień;
- procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy z Policją w sytuacjach podejrzenia ucznia o kontakt z substancjami psychoaktywnymi (alkohol, narkotyki);

ze szkolenia skorzystało łącznie 11 nauczycieli i pedagogów ze szkół z terenu miasta i gminy Trzemeszno. Szkolenia przeprowadzone zostały przez Wielkopolską Fundację ETOH – Centrum Edukacji i Profilaktyki Problemów Uzależnień.

30. W dniach 20-21.12.2012 r. dla uczniów I klas Trzemeszeńskiego Gimnazjum odbyła się impreza profilaktyczna, nawiązująca tematycznie do Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz programów „Bądźmy zdrowi – wiemy więc działamy” i „Trzymaj formę”. Impreza miała na celu promocję zdrowego stylu życia oraz integrację uczniów.

31. w ramach edukacyjno – profilaktycznej działalności gminy zakupiono prenumeratę miesięcznika ŚWIAT PROBLEMÓW, publikacje dla Miejskiej Biblioteki Publicznej z zakresu problematyki narkomanii, „Test agresywności” oraz pakiet 5 filmów profilaktycznych dla szkół podstawowych „ASERTYWNOŚĆ”.

Problemy społeczne to nie tylko pomoc społeczna. Obowiązująca Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem opierającym się na założeniu, że oprócz pomocy społecznej są w gminie również inne podmioty, które powinny uczestniczyć w rozwiązywaniu problemów społecznych. Trzeba pamiętać, że pomoc społeczna i polityka społeczna to nie są synonimy, a strategia rozwiązywania problemów społecznych jest ściśle powiązana z planami rozwoju społecznego i nie powinno traktować się pomocy społecznej jako jedynej instytucji odpowiedzialnej za

rozwiązanie problemów społecznych. Celowym wydaje się aby w przyszłości zobowiązać i włączyć do działań na rzecz strategii również inne podmioty, co zwiększy efektywność i skuteczność w rozwiązywaniu problemów społecznych występujących na terenie naszej gminy.

Sporządziła:

Lucyna Buzala

Dyrektor

Ośrodka Pomocy Społecznej